حضرت امام رضا(ع):

صدقه بده هر چند کم باشد، زیرا هر کار کوچکی که صادقانه برای خدا انجام شود بزرگ است.

روزنامه سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی
صاحب‌امتیاز و مدیرمسؤول: محمد آخوندی
مدیرعامل: رضا شکیبایی
سردبیر: سید عابدین نورالدینی
نشانی: خیابان انقلاب اسلامی، بین حافظ و خیابان ولیعصر(عج)، کوچه سعید، پلاک ۹
روابط عمومی: ۶۶۴۱۳۷۹۲ تلفن: ۶۶۴۱۳۷۸۳ نمابر: ۶۶۴۱۴۱۳۷
پیامرسان: vatanemrooz@ پست الکترونیک: info@vatanemrooz.ir
چاپ: موسسه جام‌جم برتر برنا توزیع: نشر گستر امروز: ۶۱۹۳۳۰۰۰
وطن امروز

جدول پخش فیلم‌های چهل‌ودومین جشنواره فیلم فجر اعلام شد

یک سرو با ۴۲ سیمرغ

گروه فرهنگ و هنر: برای نخستین‌بار در سی‌وششمین جشنواره بین‌المللی فیلم فجر آیینی با عنوان قرعه‌کشی فیلم‌ها برای جانمایی در جدول زمان‌بندی و اکران در ایام جشنواره برگزار شد؛ مراسمی که از سال ۹۶ تا ۹۹ ادامه داشت اما پس از آن به دلیل شیوع کرونا برگزار نشد و امسال پس از وقفه‌ای ۴ ساله با شور و شعف خاصی برای اهالی رسانه و سینما برگزار شد. ۶ روز تا آغاز مهم‌ترین ماراتن سینمایی کشور، قرعه‌کشی جدول زمان‌بندی اکران فیلم‌های پذیرفته‌شده در هتل اوین با حضور دبیر چهل‌ودومین جشنواره بین‌المللی فیلم فجر و تهیه‌کنندگان، کارگردان‌ها و اصحاب رسانه برگزار شد.

طی ۴ دوره برگزاری مراسم قرعه‌کشی، همواره تهیه‌کنندگان و کارگردانان به دلیل فرآیند قرعه‌کشی از زمان اکران آثارشان در جدول راضی هستند؛ موضوعی که پیش از آن محل بحث و جدل بسیار جدی بود.

جمعه در هتل اوین برای چهارمین بار آیین قرعه‌کشی جشنواره فیلم فجر برگزار شد؛ مراسمی که با تاخیر ۳۰ دقیقه‌ای اما با حضور تمام صاحبان آثار برگزار شد و فیلم‌ها در جدول زمان‌بندی‌شده قرار گرفتند.

اعلام اکران «دروغ‌های زیبا» به عنوان فیلم افتتاحیه جشنواره فجر، «شور عاشقی» به عنوان آخرین فیلم جشنواره و ۴ سانس شدن اکران‌ها برای نخستین‌بار از جمله اتفاقات ویژه آیین قرعه‌کشی بود.

اکران روز نخست فیلم «احمد» که بتازگی فیلمبرداری آن به اتمام رسیده تا فرصت ۱۰ روزه به فیلم «پرویزخان» نیز از جمله اتفاقات دیگری بود که در مراسم قرعه‌کشی رخ داد. دوشنبه ۹ بهمن از سوی دبیرخانه فیلم فجر به عنوان آخرین روز برای تحویل نسخه کامل فیلم‌ها اعلام شده است که امیدواریم با تاکید دبیر این امر انجام شود که مانند سال‌های گذشته ارفاقی برای برخی آثار شکل نگیرد.

همچنین در حاشیه مراسم از پوستر جشنواره رونمایی شد؛ پوستری که به گفته حمیدرضا بیدقی به عنوان طراح آن، برگرفته از یک سرو به عنوان نماد مقاومت است؛ سروی که در داخل آن به نشانه ۴۲ سال برگزاری این رویداد سینمایی، از ۴۲ سیمرغ استفاده شده است.

همچنین اصغر شاهوردی، علی مزینانی، اسحاق خانزادی، محسن روزبهانی، نصرت کریمی، عزت‌الله علیزاده، عزت‌الله رمضانی‌فر، وحید رونقی، جمشید مجدوفایی، علی علایی و علی اللهیاری از جمله هنرمندان پیشکسوتی بودند که در این مراسم مورد تجلیل و تقدیر قرار گرفتند.

محمود گبرلو اجرای این مراسم را به عهده داشت که هنگام تقدیر و تجلیل از بزرگان سینما با اشاره به سوابق این هنرمندان، جلوه ویژه‌ای به آیین قرعه‌کشی داده بود. گبرلو در این مراسم ضمن خیرمقدم به میهمانان گفت: جشنواره فیلم فجر همچون خورشید تابانی است که نور و گرمای آن را در سینمای ایران شاهد هستیم تا از این گرما آثار درخشانی را برای مردم ایران خلق کنند. جشنواره فیلم فجر برای اهالی سینمای ایران است و همه اهالی ایران می‌آیند تا فیلم‌های خود را نمایش دهند.

مجتبی امینی، دبیر چهل‌ودومین جشنواره بین‌المللی فجر نیز در آیین قرعه‌کشی برنامه نمایش فیلم‌ها در این دوره از جشنواره بیان کرد: چشم به هم زدیم و یک سال دیگر گذشت و جشنواره فجر به دور چهل‌ودوم رسید. خدا را شکر که خانواده سینما در بستری آرام گرد هم می‌آیند و سال جدید سینمای ایران را جشن می‌گیرند و وارد فصل جدید تولید می‌شوند.

وی ادامه داد: امسال جشنواره پرشور و پررونقی را خواهیم داشت و شاهد آثار ویژه‌ای با مضمون‌های جذاب و دیدنی در حوزه‌های مختلف خواهیم بود.

امینی در پایان خاطرنشان کرد: پیشاپیش بابت هر کم و کاستی که در چهل‌ودومین جشنواره فجر هست، حلالیت می‌طلبیم. جشنواره کار گروهی است و همه در آن زحمت می‌کشند و مالک این جشنواره همه اهالی سینما هستند. این رویداد مانند ارثی است که باید آن را به آیندگان بسپاریم و به نوعی آبرو و اقتدار کشورمان محسوب می‌شود. ناگفته نماند در این دوره از جشنواره میزبان دوستانی از ۷۵ کشور در بخش بین‌الملل هستیم.

سپس علی مزینانی، پیشکسوت سینما روی صحنه آمد و فیلم «شور عاشقی» به کارگردانی و تهیه‌کنندگی داریوش یاری را در قرعه‌کشی بیرون کشید که روز جمعه ۲۰ بهمن در سانس سوم نمایش داده می‌شود.

در ادامه بهرام عظیمی، پیشکسوت حوزه انیمیشن روی سن آمد و فیلم «بی‌بدن» به کارگردانی مرتضی حسینعلی‌زاده و تهیه‌کنندگی مهدی جعفری را بیرون کشید که سانس سوم جمعه ۱۳ بهمن نمایش داده می‌شود.

گیسو احمدی، مجری شبکه آی‌فیلم به عنوان نفر بعدی در قرعه‌کشی شرکت کرد و فیلم «رویا شهر» به کارگردانی محسن عنایتی و تهیه‌کنندگی مصطفی حسن‌آبادی را به قید قرعه انتخاب کرد که دوشنبه ۱۶ بهمن در سانس چهارم به نمایش درمی‌آید. در ادامه جمشید مجدوفایی به عنوان پیشکسوت حوزه سینما روی صحنه رفت و به قید قرعه فیلم «قلب رقه» به کارگردانی خیرالله تقیانی‌پور و تهیه‌کنندگی سعید پروینی را انتخاب کرد که شنبه ۱۴ بهمن در سانس سوم نمایش داده می‌شود.

سپس علی علایی پیشکسوت حوزه نقد سینما روی صحنه آمد و فیلم «آبی روشن» به کارگردانی بابک خواجه‌پاشا و تهیه‌کنندگی محمدحسین میری و سازمان اوج را به قید قرعه انتخاب کرد که پنجشنبه ۱۹ بهمن در سانس دوم نمایش داده می‌شود.

در ادامه مراسم، اصغر شاهوردی پیشکسوت حوزه صدا فیلم «آغوش باز» به کارگردانی بهروز شعیبی و تهیه‌کنندگی علی سرتیپی را به قید قرعه انتخاب کرد که یکشنبه ۱۵ بهمن در سانس سوم نمایش داده می‌شود.

یونس صباحی به عنوان پیشکسوت حوزه تولید سینما، انیمیشن «شمشیر و اندوه» به کارگردانی عماد رحمانی و مهرداد محرابی و تهیه‌کنندگی مهدی جعفری را به قید قرعه انتخاب کرد که سه‌شنبه ۱۷ بهمن در سانس سوم نمایش داده می‌شود.

در ادامه مهین نویدی، پیشکسوت حوزه گریم در سینما روی صحنه آمد و فیلم «ملکه آلیشون» به کارگردانی و تهیه‌کنندگی ابراهیم نوآورمحمد را به قید قرعه انتخاب کرد که چهارشنبه ۱۸ بهمن در سانس دوم نمایش داده می‌شود.

سپس اسحاق خانزادی، پیشکسوت صدا در سینمای ایران فیلم «مجنون» به کارگردانی مهدی شامحمدی و تهیه‌کنندگی عباس نادران را به قید قرعه انتخاب کرد که شنبه ۱۴ بهمن در سانس اول نمایش داده می‌شود.

در ادامه سعید خانی، فعال حوزه پخش سینما روی صحنه رفت و فیلم «شکار حلزون» به کارگردانی محسن جسور و تهیه‌کنندگی مصطفی سلطانی را به قید قرعه انتخاب کرد که جمعه ۲۰ بهمن در سانس اول نمایش داده می‌شود.

سپس نصرت کریمی پیشکسوت حوزه سینما روی صحنه رفت و فیلم «میرو» به کارگردانی حسین ریگی و تهیه‌کنندگی سعید الهی را به قید قرعه انتخاب کرد که یکشنبه ۱۵ بهمن در سانس دوم نمایش داده می‌شود.

فریده ذاکری به عنوان نویسنده پیشکسوت در حوزه سینما نفر بعد بود که روی صحنه آمد و فیلم «ساعت جادویی» به کارگردانی محمدعلی بصیری‌نیک و تهیه‌کنندگی محمدمهدی نخعی‌زاده را به قید قرعه انتخاب کرد که یکشنبه ۱۵ بهمن در سانس چهارم نمایش داده می‌شود.

سپس محسن روزبهانی به عنوان پیشکسوت حوزه جلوه‌های ویژه روی صحنه رفت و فیلم «دروغ‌های زیبا» به کارگردانی و تهیه‌کنندگی مرتضی آتش‌زمزم را به قید قرعه انتخاب کرد که پنجشنبه ۱۲ بهمن در سانس اول نمایش داده می‌شود.

در ادامه عزت‌الله علیزاده به عنوان پیشکسوت جشنواره فیلم فجر روی صحنه رفت و فیلم «احمد» به کارگردانی امیرعباس ربیعی و تهیه‌کنندگی حبیب‌الله والی‌نژاد را به قید قرعه انتخاب کرد که ۱۲ بهمن در سانس دوم نمایش داده می‌شود.

سپس کاوه ایمانی، تدوینگر سینما روی صحنه آمد و فیلم «دو روز دیرتر» به کارگردانی اصغر نعیمی و تهیه‌کنندگی محسن شیرازی را به قید قرعه انتخاب کرد که پنجشنبه ۱۲ بهمن در سانس سوم نمایش داده می‌شود.

محمد محمدی که در حوزه روابط عمومی فیلم‌ها فعالیت می‌کند، نفر بعد بود که روی صحنه آمد و فیلم «معجزه پروین» به کارگردانی محمدرضا ورزی و تهیه‌کنندگی محمدرضا شریفی‌نیا را به قید قرعه انتخاب کرد که سه‌شنبه ۱۷ بهمن در سانس چهارم نمایش داده می‌شود.

سپس عزت‌الله رمضانی‌فر فیلم «تمساح خونی» به کارگردانی جواد عزتی و تهیه‌کنندگی کامران حجازی را به قید قرعه انتخاب کرد که جمعه ۱۳ بهمن در سانس اول نمایش داده می‌شود.

محمدرضا فرجی، پیشکسوت سینما به عنوان انتخاب‌کننده دیگر روی صحنه آمد و فیلم «دست ناپیدا» به کارگردانی انسیه شاه‌حسینی و تهیه‌کنندگی سیدسعید سیدزاده را به قید قرعه انتخاب کرد که یکشنبه ۱۵ بهمن در سانس اول نمایش داده می‌شود.

وحید رونقی، دوبلور شناخته شده، انتخاب‌کننده بعدی بود که فیلم «نپتون» به کارگردانی محمدابراهیم غفاریان و تهیه‌کنندگی سیاوش امین‌پور را به قید قرعه انتخاب کرد که سه‌شنبه ۱۷ بهمن در سانس دوم نمایش داده می‌شود.

فیلم «ببعی قهرمان» به کارگردانی حسین صفارزادگان و میثم حسینی و تهیه‌کنندگی محمدمهدی مشکوری را به قید قرعه انتخاب کرد که پنجشنبه ۱۹ بهمن سانس چهارم نمایش داده می‌شود.

همچنین مهسا ملک‌زاده، فعال رسانه فیلم «صبح اعدام» به کارگردانی بهروز افخمی و تهیه‌کنندگی علی شیرمحمدی را به قید قرعه انتخاب کرد که دوشنبه ۱۶ بهمن در سانس دوم نمایش داده می‌شود.

سپس سیمون سیمونیان، پیشکسوت حوزه سینما روی صحنه رفت و با بیان اینکه امیدوارم جشنواره پرشوری داشته باشیم، فیلم «شه‌سوار» به کارگردانی و تهیه‌کنندگی حسین نمازی را به قید قرعه انتخاب کرد که شنبه ۱۴ بهمن در سانس دوم نمایش داده می‌شود.

علی احمدی‌کیا نفر بعد بود که روی صحنه رفت و فیلم «نبودنت» به کارگردانی و تهیه‌کنندگی کاوه سجادی‌حسینی را به قید قرعه انتخاب کرد که چهارشنبه ۱۸ بهمن سانس سوم نمایش داده می‌شود.

بهروز صادقی به عنوان عکاس پیشکسوت در حوزه سینما نیز روی صحنه آمد و فیلم «صبحانه با زرافه‌ها» به کارگردانی سروش صحت و تهیه‌کنندگی سیدمصطفی احمدی را به قید قرعه انتخاب کرد که شنبه ۱۴ بهمن در سانس چهارم نمایش داده می‌شود.

سپس سجاد رضایی، خبرنگار حوزه سینما روی صحنه رفت و فیلم «پرواز ۱۷۵» به کارگردانی محمدحسین حقیقت و تهیه‌کنندگی سعید شرفی‌کیا را به قید قرعه انتخاب کرد که جمعه ۱۳ بهمن سانس چهارم نمایش داده می‌شود.

روح‌انگیز شمس از منشیان صحنه پیشکسوت نفر بعدی بود که روی صحنه رفت و فیلم «پرویزخان» به کارگردانی علی ثقفی و تهیه‌کنندگی عطا پناهی را به قید قرعه انتخاب کرد که جمعه ۲۰ بهمن در سانس دوم نمایش داده می‌شود.

مرتضی یراق‌بافان، از قاریان مطرح قرآن، نفر بعد بود که روی صحنه رفت و فیلم «ظاهر» به کارگردانی حسین عامری و تهیه کنندگی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان را به قید قرعه انتخاب کرد که پنجشنبه ۱۲ بهمن در سانس چهارم نمایش داده می‌شود.

رائد فریدزاده، مسؤول بخش بین‌الملل جشنواره فجر نیز فیلم «نوروز» به کارگردانی سهیل موفق و تهیه‌کنندگی محمدرضا نادری را به قید قرعه انتخاب کرد که پنجشنبه ۱۹ بهمن در سانس سوم نمایش داده می‌شود.

علی رستگار، خبرنگار حوزه سینما نفر بعد بود که روی صحنه رفت و فیلم «تابستان همان سال» به کارگردانی محمود کلاری و تهیه‌کنندگی علی اوجی را به قید قرعه انتخاب کرد که جمعه ۱۳ بهمن سانس دوم نمایش داده می‌شود.

محمدحسن اصلانی، عکاس به عنوان نفر بعد روی صحنه رفت و فیلم «باغ کیانوش» به کارگردانی رضا کشاورز و تهیه‌کنندگی محمدجواد موحد را به قید قرعه انتخاب کرد که پنجشنبه ۱۹ بهمن در سانس اول نمایش داده می‌شود.

در ادامه، علیرضا رحیم بصیری، خبرنگار سینما فیلم «آپاراتچی» به کارگردانی قربانعلی طاهرفر و تهیه‌کنندگی سجاد نصراللهی را به قید قرعه انتخاب کرد که دوشنبه ۱۶ بهمن در سانس اول نمایش داده می‌شود.

همچنین علی بختیان، برنامه‌ساز فیلم «آسمان غرب» به کارگردانی محمد عسگری و تهیه‌کنندگی حبیب والی‌نژاد را به قید قرعه انتخاب کرد که چهارشنبه ۱۸ بهمن در سانس اول نمایش داده می‌شود.

بابک بیات، از مدیران چهل‌ودومین جشنواره فیلم فجر نیز «بهشت تبهکاران» را به قید قرعه انتخاب کرد که دوشنبه ۱۶ بهمن در سانس سوم نمایش داده می‌شود.

نگاهی به ۱۷ دوره برگزارشده جشنواره شعر فجر

شعر فجر هنوز به بلوغ نرسیده؟

محمدرضا اسماعیلی: هرچه به دهه فجر نزدیک‌تر می‌شویم، اخبار جشنواره‌های ادبی و هنری با عنوان «فجر» در رسانه‌ها بیشتر به چشم می‌خورد. یک عضو از خانواده جشنواره‌های فجر، «جشنواره بین‌المللی شعر فجر» است که امسال پا به ۱۸ سالگی خود می‌گذارد. در کشور ما جشنواره‌های ادبی که سن‌شان دورقمی شده باشد، بسیار اندک است. از این رو باید به شعر فجر و جایزه ادبی جلال تبریک گفت که سن بلوغ را گذرانده‌اند!

در میان این رویدادها جشنواره شعر فجر با ۱۷ دوره برگزاری قدمتی بیشتر نسبت به سایر جشنواره‌ها دارد اما بررسی این رویداد نشان می‌دهد این قدمت نتوانسته جشنواره را به ثباتی نسبی از نظر مدیریت، روند برگزاری و جوایز برساند.

■ پدران جشنواره شعر فجر

جشنواره شعر فجر سال ۱۳۸۵ زیر نظر دفتر شعر و موسیقی معاونت امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی کار خود را آغاز کرد اما از سال دوم یعنی ۱۳۸۶، معاونت امور فرهنگی متولی برگزاری این رویداد ادبی شد. بنیاد شعر و ادبیات داستانی ایرانیان از دوره نهم تا چهاردهم (از سال ۹۳ تا ۹۸) مجری برگزاری جشنواره بین‌المللی شعر فجر بود که در دوره دهم آن، محافل این جشنواره علاوه بر ۱۰ شهر داخلی در کشورهای افغانستان، تاجیکستان و لبنان نیز برگزار شد. از آن دوره به بعد جشنواره شعر فجر بعد بین‌المللی‌اش به دعوت از شاعران فارسی‌زبان کاهش پیدا کرده و حتی تعداد محفل‌ها نیز فراتر از ۷ محفل نرفته است. هم اکنون مسؤولیت برگزاری این جشنواره، با خانه کتاب و ادبیات ایران است که از سال ۱۳۹۹ با ادغام موسسات زیر نظر معاونت امور فرهنگی شکل گرفت.

■ شعر فجر بعد از ۱۷ سال توانسته به ساختار اجرایی واحدی برسد؟

این جشنواره از سالی که به راه افتاد تا چندین دوره، هر بار به شکل و شیوه‌ای برگزار شد؛ یک بار به شکل اهدای جایزه به تعداد زیادی از شاعران، یک بار به شکل برگزاری جشنواره‌های استانی و جشنواره پایانی در تهران و یک بار به شکل فراخوان و داوری شعرهای ارسالی. از زمانی که درباره شکل و شیوه برگزاری جشنواره، تصمیم‌گیری قطعی شد و داوری کتاب‌های شعر مبنای برگزاری جشنواره شد، تصمیمی هم برای حفظ رابطه میان شاعران و عموم مردم دوستدار شعر گرفته شد. به همین دلیل در طول زمانی که داوری‌های جشنواره انجام می‌شد، رویدادهایی با نام محافل جشنواره در سال‌های اخیر برنامه‌ریزی شد.

یکی از نکات جالب توجه ۱۷ دوره گذشته، نبود ثبات در اهدای جوایز است. در هر دوره، هیات داوران به نحو متفاوتی جوایز را اهدا کرده‌اند؛ گاهی یک شاعر، گاهی مجموعه شعر و گاهی فعالیت شاعرانه آنان حائز جایزه دانسته شده است.

■ نقدی که طاهره صفارزاده به جشنواره شعر کرد!

طاهره صفارزاده در مراسم پایانی نخستین دوره جشنواره در محل تالار وحدت حاضر شد و در ردیف‌های میانی نشست. هنگام اعلام نامش هم بدون حاضر شدن روی سن، لوح تقدیرش را از ایمانی خوشخو، معاون هنری وقت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی گرفت و در نهایت هم جایزه‌اش را به سلمان هراتی اهدا کرد.

مرحوم صفارزاده بعد از برگزیده شدنش به جشنواره شعر فجر نقد نسبتا تندی وارد کرد و گفت: چرا شعر که در یاری و همراهی انقلاب پیشگام هنرها بوده است، بعد از ۲۷ سال به تجربه اول قدم می‌گذارد؟ جشنواره فاقد پژوهش و تاریخچه شعر انقلاب، فاقد عرضه نمونه‌های شعر موفق و شرح و روند پیشرفت علمی و هنری شاعران چند نسل بود. در این جشنواره، تنها چند غزل متوسط خوانده شد؛ همین! بعد اینکه شیوه داوری به اطلاع حضار نرسید. وی سپس گفت: تقسیم‌بندی بخش‌های جشنواره از لحاظ محتوا در ساختار شعر بود؛ در صورتی که باید جامعیت و کلیت شعر در نظر باشد. همچنین جای خالی یک سخنرانی یا عرضه یک مقاله در بررسی وضعیت شعر برای جوانان میهمان یا خود شاعران جوان، کاملا مشهود بود. اهدای جایزه، کف زدن و همراهی موسیقی، تنها در بخش حاشیه‌ای جشنواره هنری تنوع و نشاط می‌تواند ایجاد کند، نه اینکه وقت عمده برنامه را به خود اختصاص دهد. خدا کند جشنواره‌های هنری دیگر به کیفیت‌های پژوهشی و علمی آراسته شده باشند. من چون توفیق حضور در هیچ‌یک از جشنواره‌ها را نداشته‌ام، می‌توانم امیدوار باشم چنین بوده باشد.

■ داوران پیر و جوان باید در کنار هم باشند

البته نکته بعدی در سطح علمی انتخاب داوران است. این نکته که باید میدان را به جوانان داد، درست است اما نباید میدان را از تجربه‌ای که یک شاعر باتجربه دارد خالی کرد، این کار همانند به‌هم زدن ترازو است. ۲ ایراد کلی می‌توان به جشنواره شعر فجر گرفت؛ ایراد اول به نحوه داوری آثار است و ایراد دوم به نحوه اجرای این جشنواره که بزرگ‌ترین رویداد شعری کشور است بازمی‌گردد. عدم شفافیت در این ۲ موضوع در سال‌های گذشته خود مساله‌ای شده است تا بسیاری از شعرای کشورمان دیگر رمقی برای شرکت در این جشنواره نداشته باشند و بعد از اینکه آن شاعر با آثار فاخرش فوت می‌کند، سال‌های بعد برای وی بزرگداشت گرفته می‌شود، این در حالی است که همین شاعر در زمان حیاتش شاید قربانی سلیقه‌ها شود.

■ ایجاد گفتمان و جریان‌سازی ۲ امر متصل است

ایجاد گفتمان و جریان‌سازی ۲ امر متصل است. اول موضوع باید همه‌گیر باشد و دوم دغدغه‌های مردمی و شاعران نیز چاشنی آن شود. این نکته در جایزه ادبی جلال امسال مورد توجه قرار گرفته بود. به طور مثال امسال به بخش جنبی جایزه جلال عنوان‌های کرونا و حاج‌قاسم سلیمانی اضافه شده بود اما در حوزه شعر این نکته دیده نمی‌شود. امسال نیز شعر فجر می‌توانست برای بیان دغدغه‌ها و انتقادات سازنده در چارچوب نظام و انقلاب اسلامی، محفل‌هایی را اختصاص یا بخش‌های ویژه‌ای را طراحی کند تا شاعران اشعار خود را در گونه‌های اعتراضی، انتقادی و... بخوانند که این امر اتفاق نیفتاد.

■ کمرنگی جامعیت یا همه‌گیری جشنواره شعر فجر

نکته بعدی که باید توجه کرد، جامعیت و همه‌گیری این جشنواره است که سالانه برگزار می‌شود. هر سال شاعران غیرتهرانی گله‌مندند که در جشنواره فجر صدای ما شنیده نمی‌شود. این گله‌مندی بنا به گفته رضا اسماعیلی، دبیرعلمی هفدهمین دوره از شعر فجر بحق است.

■ چطور می‌توان این گله‌مندی را رفع کرد؟

در سراسر کشور تشکل‌ها و انجمن‌های ادبی وجود دارد که در ذیل ساختار وزارت فرهنگ و ارشاد فعالیت می‌کنند و مردم‌نهاد هستند. اگر از تصدی‌گری وزارت ارشاد و خانه کتاب و ادبیات ایران کاسته شود و به این مجموعه‌های ادبی مردم‌نهاد بخشی از بار جشنواره واگذار شود، دیگر در بازه زمانی که شعر فجر شروع می‌شود ۵ یا ۶ محفل نخواهیم داشت و در سراسر کشور جریانی ادبی در راستای گفتمان انقلاب اسلامی ایجاد می‌شود که محدود به شهر تهران یا سرای اهل قلم نباشد.

■ کادرسازی با شبکه مویرگی در فضای ادبی به فراموشی سپرده شده است

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی همزمان با روز شعر و ادب فارسی در ۲۷ شهریور ۱۴۰۰ در دیدار با جمعی از شاعران و ادیبان گفت: در دولت به دنبال تقویت انجمن‌های ادبی هستیم.

اولین پله برای تقویت انجمن‌های ادبی، واگذاری فعالیت‌های ادبی است که این تشکل‌ها را درگیر کند تا تربیت در صحنه اتفاق بیفتد. با این برون‌سپاری رشد و آموزش نیروی انسانی نه‌تنها در تهران، بلکه در سراسر کشور اتفاق می‌افتد. کادرسازی با شبکه‌ای مویرگی در فضای ادبی کشور نکته‌ای است که مدت‌هاست به فراموشی سپرده شده است؛ موضوعی که برهه‌ای توسط بنیاد شعر و ادبیات داستانی که عهده‌دار برگزاری جشنواره بود، پیگیری می‌شد (بنیاد شعر و ادبیات داستانی ایرانیان از دوره نهم مجری برگزاری جشنواره بین‌المللی شعر فجر بود که در دوره دهم آن، محافل این جشنواره علاوه بر ۱۰ شهر داخلی در کشورهای افغانستان، تاجیکستان و لبنان نیز برگزار شد و تا دوره چهاردهم بنیاد متولی این جایزه ادبی بود) هر چند به عمر کوتاهش قد نداد که آن را به سرمنزل مقصود برساند.

سال گذشته محمدمهدی اسماعیلی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در اختتامیه هفدهمین جشنواره شعر فجر علی‌محمد مودب، شاعر مجموعه آثاری چون «عاشقانه‌های پسر نوح» و «مرده‌های حرفه‌ای» و مدیر موسسه شهرستان ادب را به عنوان دستیار وزیر در امور شعر معرفی کرد. البته در حکم انتصاب وی ۶ ماموریت آمده بود که مودب در دی‌ماه توانست شورای شعر را با حضور شاعرانی چون علیرضا قزوه، مرتضی امیری اسفندقه، ناصر فیض، محمدمهدی سیار، میلاد عرفان‌پور، سعید بیابانکی و نغمه مستشار نظامی تشکیل دهد. ایجاد شورایی بعد از ۱۱ ماه، نشان از همراه نبودن وزارت ارشاد در مقوله شعر دارد.

دستیار وزیر در امور شعر درباره فعالیت‌های شورای شعر اینطور گفته است: «شورای شعر قرار است سیاست‌گذار حوزه شعر در کشور باشد و ایده‌پردازی کند».

وی در بخش دیگری هم از اعتبار ۵۰ میلیارد تومانی این وزارتخانه برای حمایت از انجمن‌های شعر در سراسر کشور خبر داد و گفت انجمن‌ها برنامه‌ها و طرح‌های خود را به ادارات ارشاد استان‌ها ارسال کنند.

البته در هجدهمین دوره شعر فجر که علیرضا قزوه دبیر علمی آن است، باز هم شاهد تغییراتی در روند برگزاری جشنواره و بازگشت داوری آثار به کتاب سال هستیم.

شعر

سروده جدید علی محمد مؤدب

علی‌محمد مؤدب، شاعر برجسته و متعهد کشور که با مجموعه آثاری چون «عاشقانه‌های پسر نوح» و «مرده‌های حرفه‌ای» شناخته می‌شود، در پی جنایات رژیم صهیونیستی در سوریه که منجر به شهادت تعدادی از مستشاران نظامی ایران شد، شعری سرود:

مبارک است بر دلم طلوع چهره غمت
خوش آمدی شهید من، مبارک است مقدمت!
شهید من خوش آمدی، دلم چقدر تنگ بود!
برای اشک و خنده‌ات، برای شادی و غمت
به خون تپیده آمدی، که خون کند دل مرا
هلال ابروان تو، طلیعه محرمت
هنوز مثل رودها پر از خروشی و تپش
شکوه قاب خاطره است غیرت مجسمت
بخواب نور چشم من، که چشمهات خسته‌اند
به خون نشسته‌اند اگرچه اشک‌های نم‌نم‌ات
غمت مباد جان من، برادرم بخواب خوش!
که ایستاده ملتی به پای عهد محکمت

اخبار

ارکستر سمفونیک تهران روی صحنه تالار وحدت

ارکستر سمفونیک تهران در نخستین اجرای زمستانه خود در تالار وحدت روی صحنه رفت. در این اجرا، ارکستر سمفونیک تهران به رهبری منوچهر صهبایی قطعاتی از آهنگسازان ایرانی و بین‌المللی را نواخت. در بخش اول این کنسرت بخش‌های «آندانته - الگرو»، «آندانته کانتابیله»، «والس -الگرومدراتو» و «فینال آندانته مایستوزو» از «سمفونی شماره ۵» اثر چایکوفسکی نواخته شد. اجرای «اورتو هزاردستان» اثر مرتضی حنانه، بخش بعدی کنسرت را تشکیل داد. «سوییت کوچک» از کلود دبوسی قطعه دیگری بود که برای این اجرا انتخاب شده بود؛ از این اثر، بخش‌های «در قایق»، «کرتژ»، «مینوئت» و «باله» اجرا شد.

افتتاح یک نمایشگاه ضدجنگ

در نمایشگاه «بیمارستان منطقه جنگی نیست» که از ۳ بهمن برپا شده، ۳۶ هنرمند تراز اول از ۲۴ کشور خارجی که در بحث کارتون و کاریکاتور مشهور هستند، همچون کارلوس لتوف و گیلمار از برزیل اثر دارند که به گفته عباس ناصری، کیوریتور نمایشگاه کارتون و کاریکاتور «بیمارستان منطقه جنگی نیست»، اسامی هنرمندانی که در نمایشگاه آثار خود را به نمایش گذاشتند، لرزه به تن صهیونیست‌ها می‌اندازد. زرویی نصرآباد، مدیرکل هنرهای تجسمی حوزه هنری درباره این نمایشگاه عنوان کرد: جنگی که الان شاهدش هستیم جنگی نابرابر و رسانه‌ای است و اگر ما بخواهیم کاری را که در جبهه فرهنگی می‌شود با جنگ نظامی مقایسه کنیم و کارایی ادوات هنری را به مثابه نیروهای جنگی ببینیم، قطعا هنرمندان تجسمی یکی از پیش‌قراولان هستند که در کوتاه‌ترین زمان تاثیرگذارترین پاسخ‌ها را ارائه کرده‌اند. هنرهای تجسمی بویژه کاریکاتور و گرافیک را می‌توان به مثابه ادوات دوربرد و نقطه‌زن دانست و همان‌طور که رهبری می‌فرمایند باید از زبان هنر استفاده کرد، در این نمایشگاه نیز سعی شد با این سلاح وارد کار شویم. نمایشگاه کارتون و کاریکاتور «بیمارستان منطقه جنگی نیست» تا ۹ بهمن ماه از ساعت ۹ تا ۱۸ در نگارخانه عالی آماده میزبانی از علاقه‌مندان خواهد بود.

اکران «علی مسیو» ۸ بهمن آغاز می‌شود

مستند «علی مسیو» ۸ بهمن در سالن شماره ۲ چارسو رونمایی می‌شود. این مستند به کارگردانی مسعود میر روایتگر زندگی و زمانه مجاهدان مرکز غیبی تبریز به رهبری علی مسیو است؛ افرادی که مقاومت و وطن‌پرستی را معنایی دیگر بخشیدند. مستند «علی مسیو» محصول مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی و پویانمایی از جمله فیلم‌های بخش مسابقه سینمای ایران در شانزدهمین جشنواره بین‌المللی سینماحقیقت بود. گروه «هنر و تجربه» مراسم رونمایی و نمایش ویژه این مستند را برگزار می‌کند و قرار است بعد از آیین رونمایی و نمایش «علی مسیو» و همچنین نشست نقد و بررسی، این مستند در پلتفرم اختصاصی نمایش مستند (هاشور) در دسترس قرار گیرد. اکران ویژه این مستند تاریخی، ۸ بهمن (فردا) راس ساعت ۱۸ در سالن شماره ۲ چارسو است و بعد از نمایش فیلم، نشست نقد و بررسی آن با حضور مسعود میر، کارگردان اثر و علیرضا محمودی، فیلمنامه‌نویس و منتقد سینما برگزار خواهد شد. با نزدیک شدن به اکران مستند «علی مسیو» پوستر این فیلم نیز رونمایی شد. مسعود میر، کارگردان این مستند درباره این اثر گفت: «علی مسیو» شناخت‌نامه‌ای مصور برای معرفی و غبارزدایی از شخصیتی است که بی‌تردید جنبش مشروطه بدون درایت، حمایت و اصالت او حتی در همان حد محدود هم به ثمر نمی‌شست. «علی مسیو» با سازماندهی ارتشی سری از میان وطن‌پرستان و آزادی‌خواهان آذربایجان تحت عنوان مرکز غیبی، سنگ مقاومت در تلاش برای وقوع انقلاب و البته شکستن محاصره تبریز را بنا گذاشت و در این راه از مال و جان و فرزندان خود گذشت.

انتشار کتاب «از آفرینش تا یزدگرد»

کتاب «از آفرینش تا یزدگرد» (تاریخ ایرانیان به روایت شاهنامه) نوشته سیروس کریمی بختیاری به همت نشر هیرمبا با قیمت ۵۰۰ هزار تومان منتشر و روانه بازار شد.

مجموعه «از آفرینش تا یزدگرد» مروری است بر تاریخی که از پیدایش ابوالبشر شروع شده و تا فروپاشی فرمانروایی ساسانی ادامه می‌یابد. نویسنده در این باره آورده است: «هر چند نوشته‌های مورد نظر به طور کوتاه گردآوری و نوشته شده باشند ولی در زیرنویس خواننده را به مطالعه اصل منبع دعوت کرده‌ام که برای سیراب شدن از این چشمه جوشان و شناخت کامل‌تر از فرهنگ و تاریخ نیاکان خود به آن منابع مراجعه کند. به امید روزی که همه جوانان ایرانی گذشته کشور و میراث نیاکان خود را بسان مشخصات فردی‌شان بدانند و در پویایی و پرباری هر چه بیشتر آن بکوشند».